

Komu vse zvoni?

Bolj ko govorimo o potrebnih spremembah v slovenskem zdravstvu, bolj smo v Sloveniji z njim nezadovoljni. To je dejstvo, ki ga potrjujejo praktično vse ankete javnega mnenja. Pa ne zaradi vse pogostejše odkritih napak v izvajanju storitev, temveč zaradi splošnega stanja. Tega zaznamujejo nespremenjene in nesprejemljivo dolge čakalne vrste na eni strani ter prevelika in predvsem nepregledna poraba sredstev na drugi.

Ob tem hoče sistem zdravstva še več sredstev in za to na veliko lobira. V medijih smo priče pravi kampanji, ki traja že dobro leto. Čeprav, ne nazadnje, predvsem v gospodarstvu in še posebej na naši zbornici opozarjamo na nepravilno zbiranje sredstev za zdravstveno blagajno – zaposleni plačujejo bistveno več kot samozaposleni, nekatere družbene skupine pa ne plačajo skorajda nič.

Ministrica za zdravje ves čas obljublja krajše čakalne vrste, red in preglednost porabe. Nihče naj s spremembami ne bi plačal več. Skratka, mar gre res za večjo racionalizacijo in višjo učinkovitost?

Žal so obljube eno, spremembe, ki jih lahko pričakujemo na podlagi predlogov, pa povsem nekaj drugega.

V zdravstvo se bo prelilo več denarja. Kljub ukinitvi dodatnega zdravstvenega zavarovanja bodo z novimi obremenitvami dobili več sredstev. Samo najbolj naivni – ali pa preračunljivi – lahko pomislijo, da sindikati nižjih neto plač zaradi višjih prispevkov ne bodo kompenzirali s pritiskom na še dodatno povečanje (bruto) plač.

Zagovorniki povečanja z ministrico na čelu hitijo z ugotavljanjem, koliko v primerjavi z drugimi državami v Sloveniji namenimo za zdravje per capita.

Seveda so v tabeli primerljivih držav le izbrane, tiste z bistveno višjim BDP. Višegrajske skupine, kjer za zdravje namenjajo manj sredstev (per capita bistveno manj!), v teh tabelah ne boste našli.

V predlaganih spremembah ni nič konkretnega o organizaciji in mreži zdravstva, košarici pravic, trajnostni oskrbi – torej o tistih področjih, ki najbolj vplivajo na porabo sredstev in učinkovitost izvajanja zdravstvenih storitev. Vse bo bolj ali manj ostalo tako, kot je. Le sredstev bomo namenili več.

Pravzaprav ni povsem tako. Ne bo vse tako, kot je, ker bodo iz sistema upravljanja in nadzora zdravstvenega zavoda v precejšnji meri izrinili delodajalce in povečali vlogo države. Pa čeprav gre za upravljanje sredstev, ki ne gredo (v večjem delu) iz proračuna, temveč se zbirajo s posebnim prispevkom za zdravje, ki ga namenjamo zaposleni in delodajalci.

Komu potem koristijo takšne spremembe, ki jim ne moremo reči reforma? Bojim se, da nikomur. Ne državljanom, saj za to ne bomo dobili ne boljše kakovosti ne bolj racionalne porabe sredstev, ne zdravstvenemu sektorju, kjer so nezadovoljni vsi – razen manjšine tistih, ki dobro izkoriščajo luknje z dvojnimi delom v javnem in zasebnem sektorju.

Drznem si oceniti, da ne koristijo niti vladajoči koaliciji, ki s temi bonbončki skoraj tik pred volitvami očitno poskuša dvigniti svojo perspektivo za naslednji mandat. Državljeni, volivci, verjamejo (če?) lepim obljubam in obetom na začetku mandata. Na koncu pa upravičeno podvomijo, da bo nekdo, ki je imel skoraj štiri leta priložnost nekaj storiti, tisto, kar je tudi obljubil, naredil šele v naslednjem mandatu.

Zakaj že? **gg**

Drznem si oceniti, da napovedane spremembe v zdravstvu ne koristijo niti vladajoči koaliciji, čeprav si z njimi poskuša dvigniti perspektivo za naslednji mandat.

Samo Hribar Milič
Generalni direktor GZS

Foto: Barbara Reya